

הדלקת נרות: 16:42

צאת השבת: 17:54

מוצ"ש לר"ת: 18:31

הזמנים לפי אופק ירושלים

שבת
שלום!

ביתנו החדש

ארגון לשלום בית וחנוך ילדים, בראשות הרה"ג אבנר קוואס שליט"א

ביחד

בירורים על המיועדת

אין צורך לקפוץ על כל הצעת היכרות שמציע חבר, זיד, או מכר ולנסות לראות מה יהיה. אפילו אם אותו מכר או ידיד מפתה ואומר: יש לי בשבילך הצעה יחבל על הזמן, אישיות מדהימה, עם השכלה, עם כסף, יפה וכו', עדיין צריך לבדוק את 'ההצעה' הזו בדקה מוקדמת ומקיפה. לא להילחץ מהשפעת החברה והחברים שאומרים לנו: 'תפסיקו להיות בררנים, תצאו ואח"כ תבררו'. או, 'קודם כל תראו אם זה בכלל מתאים ... אל תדחו את הזיווג שלכם ואת המזל שלכם...!'. ההיפך הוא הנכון, עלינו להיות שקולים ומתונים.

לכן אל לנו להתעצל מלעשות שיעורי בית. קיבלתם הצעה, בקשו מהמציע פרטים נוספים אודות הצעתו. כגון: שמות ומספרי טלפון של אנשים נוספים הקרובים למועמד/ת, בררו רקע משפחתי, קורות חיים, גיל וכד'. אני יודע שבחברה הפחות דתית דברים כאלה לא כל כך מקובלים, כי רוצים לגנוש את בן הזוג באופן ספונטאני ולא מלאכותי.

עלינו להתרגל ולהתחנך להיות שקולים גם בענין חשוב זה, מפיין שה'ספונטאני' הזה גורם לנו הרבה פעמים לקנות 'חתול בשק', ואחרי שמתרגלים זה לזו מתגלים פתאום דברים קשים, 'שפנים יוצאים מהכובע', ובסוף צריכים גם 'לבלוע צפרדעים', רק כדי שהקשר יימשך. בכל מקום עבודה עושים עלינו 'שעורי בית', בדיקות, ראיונות, חו"ד גרפולוג וכו' לפני שמחליטים לקבל אותנו לעבודה, אפילו אם היא זמנית. גם כשאנו רוצים לקנות דבר מסוים, תחילה אנו מבררים, מתעניינים, משווים, שואלים, לומדים את הנושא, ולא קונים באופן ספונטאני. כל שכן כאן, בהחלטות שהן לכל החיים לטוב ולרע, לשמחות לאַבְלוּת, להולדת ילדים גידולם חינוכם וחיתונם, אנו צריכים לעשות בדיקה מקיפה ויסודית.

נדגיש שחשוב מאד לבדוק את המצב הבריאותי של המועמד/ת. מניסיון רב בשמיעת בעיות 'שלום בית' התברר, שלאחר החתונה נחשפה בעיה קשה. אחד מבני הזוג לוקה במחלה או סובל מבעיה בריאותית מסוימת, והוא הסתיר זאת מהצד השני. לאחר החתונה התגלה העניין, והצד השני חש מרומה וטען שהיה פה מקח טעות. לכן חשוב מאד לשוחח על המצב הבריאותי, ואם יש צורך אז גם לבקש את הגיליון הרפואי ולקבל חו"ד. גם שיחה עם חברים קרובים או מורים לגבי בריאותו של המועמד, התמדתו בזמנים נוכחות רציפה בעבודה וכד', אינם מיותרים.

פרשת השבוע

מעמד הר סיני

"בַּחֲדָשׁ הַשְּׁלִישִׁי לְצֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל מֵאֶרֶץ מִצְרַיִם בַּיּוֹם הַזֶּה בָּאוּ מִדְבַר סִינַי. וַיִּסְעוּ מִרְפִּידִים וַיָּבֹאוּ מִדְבַר סִינַי וַיַּחֲנוּ בְּמִדְבַר וַיַּחַן שָׁם יִשְׂרָאֵל נֶגֶד הָהָר. לִפְנֵי כ- 3000 שנה קרה מאורע היסטורי חד פעמי. הבורא יתברך התגלה לברואיו בצורה ברורה וגילה את רצונו. העם שזכה לגילוי הזה היה עם ישראל.

אמרו חז"ל שבשעה שהקב"ה דיבר עוף לא פרח, סוס לא צנף, חמור לא נער, אלא כל הבריאה הושתקה בשעה שנתנו הדיברות. מעמד הר סיני הוקבע מששת ימי בראשית. בספר בראשית קראנו את הפסוק " ... ויהי ערב ויהי בוקר יום השישי ויכלו השמים והארץ וכל צבאם..." נשאלת השאלה מדוע דוקא ביום שישי לבריאת העולם נאמר יום השישי? מדוע לא נאמר יום השני... הרביעי?

אלא תנאי התנה הקב"ה עם מעשה בראשית אם ישראל יקבלו תורה בהשישי בסיון שהוא יום מעמד הר סיני יתקיים "ויכלו השמים והארץ וכל צבאם ..." כלומר כל הבריאה מכוננת ועומדת. אבל אם לא יקבלו את התורה בו' בסיון יתקיים חלילה: "ויכלו השמים והארץ וכל צבאם". כלומר הבריאה תתבטל מעיקרה. מכאן למדנו שכל תכלית בריאת העולם היא קבלת התורה במעמד הר סיני. זאת ועוד, מיום קבלת התורה ועד היום לא היה רגע אחד ללא לימוד תורה בכל ההיסטוריה. שהרי אם רגע אחד יופסק לימוד התורה התנאי בבריאה מתבטל וממילא יקרא חלילה – ויכלו. שהרי נאמר "אם לא בריתי יומם ולילה חוקות שמים וארץ לא שמתיי".

אמר רבי שמעון בר יוחאי התורה נקראת תורה מלשון הוראה. הקב"ה הוריד מעולם העליון "דפי נתונים" ובהם כתוב "הוראות היצרן". בלי תורה ובלי הוראה מאת יוצר הכל, העולם הזה חוזר לתוהו ובוהו.

ובאמת כותב המדרש שבמעמד הר סיני בני ישראל חשבו לרגע שאולי לא לקבל את התורה ואז כפה עליהם הר כגיגית ואמר להם – אם אתם מקבלים את התורה מוטב ואם לאו אני מחזיר את העולם לתוהו ובוהו. הסביר הרב דסלר זצ"ל שמאז חטא אדם הראשון ומאז האכילה מעץ הדעת טוב ורע התערב כל הבריאה ואין אנו יודעים היום לגמרי מה טוב ומהו רע. אבל כשלומדים תורה שהיא מלשון הוראה מתברר לנו מהו באמת טוב ומהו באמת רע.

יוצא מכאן שהתורה למעשה מסדרת לנו את התוהו ובוהו שיש לנו במחשבה ובהתנהגות ומראה לנו את דרך האמת. עוד כתב הרב דסלר שמי שלא לומד תורה וכתוצאה מכך הדברים אצלו לא ברורים הרי הוא – תוהו ובוהו מהלך על שתיים.

עכשיו מובן מה אמר להם הקב"ה בהר סיני אם אתם מקבלים את התורה מוטב. כלומר- יוטב לכם בחייכם בעולם הזה, ואם לאו הריני מחזיר את העולם לתוהו ובוהו – אין הכוונה שהעולם חוזר להתחלה אלא אתם תהיו במצב של "תוהו ובוהו".

נמצאנו למדים שכל מתן תורה בהר סיני היה כדי להיטיב עם עם ישראל, וגם עם אומות העולם שגם הם נצטוו ב7 מצוות בני נח. בשבת זו אנו חוזרים לאותו מעמד היסטורי קבלת התורה בהר סיני ומתעוררים שוב לבדוק עד כמה קיבלנו את התורה ומה עוד אפשר להוסיף ולחזק, בעיקר בדורנו דור אחרית הימים. שבת שלום ומבורך - אבנר קוואס

משוגע נכנס למשרד של פסיכיאטר ופנה בהיסטריה למזכירה: "אני

חייב בדחיפות לראות את הפסיכיאטר, כמה שיותר מהר!"

המזכירה: "מה הבעיה?" המשוגע: "הפכתי לבלתי נראה..."

המזכירה ביקשה ממנו לחכות בחדר ההמתנה, ופנתה לרופא:

"יש כאן לקוח שצריך לגנוש אותך בדחיפות..."

הרופא: "אני בדיוק סיימתי היום, ואני בדרך החוצה, מה הבעיה שלו?"

המזכירה: "הוא טוען שהוא בלתי נראה..."

הרופא: "מצויין. תגידי לו שאני לא יכול לראות אותו..."

בדיחה

יסודות החינוך

מהם היסודות שעליהם בונים את החינוך?
 דוד המלך אמר בתהילים: "כִּפְחִים בָּיַד גְּבוּר כִּן גְּנֵי הַנְּעוּרִים". ובכך המשיל את חינוך הילדים ליריית חץ.
 ביריית חץ ישנם שלושה שלבים: א. מתיחת מיתר. ב. כיוון. ג. שחרור.

לפני שנתייחס לשלבים אחד לאחד, נתבונן בתחילת הפסוק: "כִּפְחִים בָּיַד גְּבוּר". הדגשנו את המילה 'בָּיַד' כדי לומר שכל זמן שהחץ בַּיַד של הַיּוֹרֵה, יש עליו שליטה. מהרגע שהחץ נורה, אין עליו שליטה. אפשר לצעוק לו - לך ימינה, לך שמאלה, עצור! ספק שמע ספק לא שמע. ואם שמע מי אמר שהוא יבצע?

עלינו לדעת שכל זמן שהילד נמצא בגילאים שיש לנו שליטה עליו, אפשר לכוון אותו למטרה. הגילאים שעליהם ניתן לומר שהילד עדיין בשליטה הם מגיל שנה עד גיל 11-12 מקסימום. מכאן ואילך מתחיל גיל ההתבגרות. נתעמק במילה 'בָּיַד'!

בדורנו נכנסו וחדרו אלינו השקפות של מתירנות, חופש, שחרור, ופתיחות בצורה מוגזמת. מתנוססות מודעות 'תנו לחיות לחיות', 'העולם שייך לצעירים', וכדומה.

סיפור לשבת

הרה"ג דוד הלוי סגל זצוק"ל הטורי זהב

עניות מחפירה היתה מנת חלקו של רבינו, ואף שבזכות גאונותו העצומה בתורה זכה לשמש ברבנות בעיירת פרוביזינא כבר בצעירותו, עובדה זו לא הקלה עליו מבחינה כלכלית, כי עיירה קטנה ודלה הייתה. בספר "רוח חיים" לרבי חיים מוואלוז'ין על מסי אבות מביא את אשר סופר על הטי"ז, שאישה אחת צעקה אליו: "אחה אדוני, והנה בני נחלש למוות", ויאמר לה: "התחת אלוקים אנכי", ותאמר: "אל התורה אשר באדוני אני צועקת, כי הקב"ה ואורייתא חד הוא", ויאמר לה: "הלא זאת אעשה לך, דברי תורה שאני עוסק כעת עם תלמידי אני נותן במתנה לילד, אולי בזכותו יחיה, כי בדבר הזה תאריכו ימים כתוב", ובאותה שעה חלצתו חמה.

רבי דוד נולד בעיר לודמיר לאביו רבי שמואל, שהיה גדול בתורה נגיד ונדיב. תורה וגדולה היו אצל אביו במקום אחד. כילד הוא למד אצל אחיו המבוגר ר' יצחק הלוי הידוע בתשובותיו (שו"ת מהר"י הלוי), אך גם לאחר שנים רבות היה משגר את שאלותיו לאחיו ר' יצחק כאשר היה חותם: "דוד הקטן". ובתגובה לכך כותב לו אחיו ר' יצחק: "דוד הוא הקטן בעיניו, וגדול בכל ענייניו, אב בחכמה ורך בשנים קנקן מלא בפלפול".

באותו זמן למד הוא בבריסק דליטא אצל רבי יואל סירקיש, בעל "בית חדש" (בי"ח), אשר לקח את הטי"ז כחותן לבתו רבקה. יש בנותן טעם להביא את אשר סיפר ה"חזון איש": הבי"ח הבטיח לטי"ז להיות סמוך על שולחנו והקציב לו אכילת בשר בכל יום.

פעם אחת נתנו לסעודתו ריאה במקום בשר, והלך הטי"ז ותבע את חותנו לדין תורה, ונימוקו: "ריאה מבני מעיים אינה ראויה להיקרא בשר". ובית הדין פסק שהבי"ח צודק, לפי שגם בני מעיים נקראים בשר. והחזון-א"י שביאר את סיפור המעשה, לא חלילה שהטי"ז היה תאב למנת בשר. אלא שהטי"ז למד בהתמדה עצומה, עד טיפת דמיו האחרונה עד אפיסת הכוחות, ובאותו יום שאכל ריאה ולא בשר למד הוא מספר דקות פחות. חשש הטי"ז שדבר זה יהווה קטרוג על חותנו שגרם לחתנו ביטול תורה, ולכן קרא אותו לדין תורה מתוך ידיעה ברורה שבית דין יפסוק לטובת הבי"ח, והלא כל מה שפוסקין למטה פוסקין אף למעלה.

בשנת שע"ח התקבל רבי דוד כרב בפוטליטשה (גליציה), שהייתה עיירה קטנה, והתקיים שם מתוך עוני. הוא לא נוסה באלה, שכן היה מורגל לחיי רווחה גם אצל אביו וגם אצל חותנו, אך לא התרעם על-כך. ויהי בעבור הבי"ח דרך ביתו לראות את שלום בתו, וראה לדאבון לבו, את גודל עניותו של חתנו. כשהגיע לקרקא, שם נתקבל כרב, כתב הוא לחתנו "עת הייתי אצלך ראיתי את העוני ומאד צר לי, כי לא תוכל לשבת על התורה במנוחה, אך אקווה ירחיב ה' את גבולי ואשלח לך מתנה". ולאחר זמן שלח להם סכום כסף כהבטחתו.

בספר "אבני שוהם" הובא, מה שנרשם בפנקס החבורה של לבוב לזיכרון עולם, כי בתו של גביר אחד נשתטת, שנכנסה בה רוח רעה. ביקש אביה מהטי"ז שיעשה אות לטובה, לך לבקרה ויתפלל בעדה ועי"י זה יהיה לרפואה. אחר שהפצירו בו מאד נענה לבקשתם, וכשפתח הדלת פתחה פיה ואמרה: "ברוך הבא", וחזרה פניה לאחור. שאל אותה רבנו: "מדוע את חוזרת פניך?" והשיבה שהרשעים אינם יכולים להסתכל בפני הצדיקים. ואמרה עוד- להוי ידוע, כי בשמים ממעל קוראים אותך רבנו הגאון בעל "טורי זהב". והשיב לה: "אם אמת כן, שאני חשוב בשמיים, אני גוזר שתתרפאי! כי אני תירצתי היום בהלכה דברי רבנו הטור המופלאים, ויישבתי לאמיתה של תורה, ובזכות זה תהיה לך רפואה". וכן היה שנתרפאה והייתה לה שמחת-עולם. אותו גביר שנתרפאה בתו, ביקש להביא מתנה להטי"ז, אך הטי"ז סירב לקבל. הלך הגביר וקנה טלית נאה עבור הטי"ז והביאו אל הטי"ז. אך גם את הטלית לא קיבל ממנו, באמרו: "הלא תראה כי זקן אנכי וקרוב לילך בדרך כל הארץ והטלית הישנה שלי תוכל להעיד עלי כי אף פעם אחת לא חלפה במוחי מחשבה זרה בזמן שהתפללתי, איני חפץ להחליפה בחדשה".

בעת גזירות ת"ח ות"ט היה ראש ישיבה באוסטראה - עירו של המהרש"א, אך מחמת הפחד מהעריץ האכזר חמילנצקי וכנופית מרצחיו בחר הוא להסתתר בעיר אוליק, שהייתה מבוצרת בחומה גבוהה. ואכן באו החיילים עד פתח העיר ולפתע חזרו בהם. ומקובל מפי רבי אליעזר, חמיו של רבי רפאל מהמבורג, שבאו בחלום ואמרו: "וגנותי על העיר הזאת, למען עבדי דוד". בשנות הגזירות סבל רבות, שני בניו, ר' מרדכי ור' שלמה, נהרגו על קידוש השם בשנת ה'תכ"ד, בפרעות הכפריים המוסטים. עד ליום מותו לא נתן מרגוע לנפשו, אך הוא קיבל דין שמים באהבה. וכך הוא כותב: "בילדותי הייתי גר בק"ק קראקא עם בתי, ובית מדרשי היה למעלה מן בית-הכנסת, ונעשתי הרבה במיתת הבנים ותליתי בזה".

ספרי הרב אבנר קוואס שליט"א

ניתן לרכוש בכל חנויות ספרי הקודש

ובטלפון 02-5370271

